
Jacob Birger Natvig

MINNEORD

STIG S. FRØLAND

TORE ABRAHAMSEN

PER IVAR GAARDER

GUNNAR HUSBY

FINN G.B. WISLØFF

Jacob Birger Natvig ble født 6. desember 1934 og døde 2. april 2021. En av grunnleggerne av innen moderne norsk immunologi med en sentral rolle i norsk forskning har forlatt oss.

Etter medisinsk utdanning ved Universitetet i Oslo tok Jacob sin doktorgrad ved Universitetet i Bergen i 1966. Etter et år ved et av verdens ledende forskningslaboratorier i immunologi ved Rockefeller University i New York ble han i 1967 sjef for det nyopprettede Rikshospitalets revmatologiske forskningsinstitutt, senere omdøpt til Institutt for generell og revmatologisk immunologi (IGRI). Med enorm arbeidsinnsats og dynamisk ledelse bygget han i løpet av få år opp en meget slagkraftig forskergruppe som sikret instituttet en frontlinjeposisjon i internasjonal immunologisk forskning. Jacob var en inspirerende forskningsveileder med en imponerende evne til å sette seg inn i ulike områder av immunologien, som i disse årene var i en rivende utvikling.

Med sitt utadvendte vesen hadde Jacob fått et stort nettverk innen den immunologiske forskningsverdenen. Han kjente så å si alle som tellet i internasjonal immunologi. Disse kontaktene var svært nyttige også for hans stipendiater.

Jacob brant for immunologiens betydning for pasientbehandling og bygget opp en omfattende og bred immunologisk laboratoriediagnostikk ved IGRI. Han har mye av æren for at slik diagnostikk i dag er en viktig del av norsk medisin.

I 1977 fikk Jacob det nyopprettede professoratet i klinisk immunologi ved Karolinska Institutet i konkurranse med topper fra det sterke immunologiske miljøet i Sverige. Men allerede i 1978 kom Jacob hjem til nye oppgaver i Norge. I årene 1978–86 var han direktør ved Rikshospitalet og hadde en sentral rolle da den første hjertetransplantasjonen i Skandinavia ble utført der i 1983. Fra 1986 var han professor i immunologi ved Universitetet i Oslo.

Fra de første IGRI-årene gjorde Jacob en stor innsats for å øke kunnskapene om immunologiens rolle i klinisk medisin. Han arrangerte en lang rekke videre- og etterutdanningskurs for leger, og skrev sammen med Morten Harboe en lærebok i immunologi som ble benyttet ved norske og nordiske universiteter i 20 år. Sammen grunnla de også *Scandinavian Journal of Immunology*, som har høy prestisje.

Jacob nedla også et betydelig arbeid for immunologien i internasjonale organisasjoner, blant annet som medlem av WHO Expert Advisory Committee i immunologi og som mangeårig president i International Union of Immunological Societies. Her var han særlig opptatt av utviklingslandenes behov.

Hans innsats førte til mange nasjonale og internasjonale priser, blant annet Anders Jahres pris for yngre forskere, samt valgte og honorære medlemskap i en rekke nasjonale og internasjonale vitenskapelige akademier og foreninger. Han var ridder av første klasse av St. Olavs orden. I de senere årene var han sterkt engasjert i Stiftelsen Nasjonalt medisinsk museum.

Det er med stor takknemlighet vi tenker på årene ved IGRI, hvor vi under Jacobs entusiastiske veiledning fikk delta i det intellektuelle eventyret immunologiens utvikling da var.

Vi sender varme tanker til Harriet og barna.

Publisert: 7. juni 2021. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.21.0329
Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 2. juli 2026.